

Ikmēneša jaunumi

Uzkrājumi un ieguldījumi

SEB

Pateicoties vakcinācijai, akciju tirgos sasniegti jauni rekordi

2021. gada aprīlis

Tirgus apskats

Marta beigās īslaicīgu jucekli tirgos radīja viens no pasaules lielākajiem konteineru kuģiem *Ever Given*, kas bija nobloķējis Suecas kanālu, taču šis notikums neradīja paliekošas sekas ne pasaules ekonomikai, ne finanšu tirgiem. Martā pasaules fondu tirgos turpinājās kāpums, un galvenie akciju indeksi sasniedza jaunus visu laiku augstākos rādītājus. Lai gan obligāciju ienesīgums mēneša laikā palielinājās (piemēram, ASV 10 gadu obligāciju ienesīgums martā pieauga no 1,4% līdz 1,74%), iejaucās centrālās bankas, kas ir devis redzamus rezultātus – ienesīguma stabilizēšanos. Eiropas Centrālā banka ir paziņojusi, ka tā atkal palielinās obligāciju atpirkšanu, savukārt ASV Federālo Rezervju banka ir samazinājusi valdības obligāciju emisiju, tādējādi samazinot to piedāvājumu tirgū. Tas viss ir veicinājis procentu likmju stabilizāciju, tāpēc tuvāko mēnešu laikā investoriem nebūtu jābažījas par procentu likmju pieaugumu. Kopumā labāku noskaņojumu finanšu tirgos ir veicinājis optimisms par globālās ekonomikas tempu palielināšanās perspektīvām nākamajos mēnešos. Vakcinācijai vērstoties plašumā un valdībām turpinot ieviest vērīgas ekonomikas stimulēšanas programmas, ražošanas nozares pārstāvji prognozē iespaidīgu nākamo gadu, globālās ražošanas PMI indeksam sasniedzot augstāko līmeni pēdējo desmit gadu laikā, bet ASV ISM ražošanas indeksam sasniedzot 64,7 (augstākais rādītājs kopš Ronalda Reigana prezidentūras laikiem – 1983. gadā). Strauji pieaugošās preču cenas ir vēl viens pasaules ekonomikas atlabšanas piemērs. Vara, kas ir viens no galvenajiem rūpnieciskajiem metāliem, cena kopš pērnā gada marta ir pieaugusi par 80%, tērauda cena ir palielinājusies par aptuveni 40%, bet naftas cena, kas sasniegusi 60 USD līmeni, kopš novembra vien ir palielinājusies par vairāk nekā 50%. Straujais ASV procentu likmju kāpums un dolāra vērtības pieaugums ir sadārdzinājis parāda apkalpošanas izmaksas daudzām attīstības valstīm, kurām ir aizņēmumi dolāros, un tāpēc jaunattīstības valstu akciju un obligāciju rezultāti pēdējās nedēļās bija sliktāki nekā attīstīto valstu tirgu rezultāti.

Lai arī kopš pagājušā gada marta *MSCI World* kapitāla indekss ir pieaudzis par vairāk nekā 40%, sasniedzot rekordaugstu līmeni, investori turpina palielināt ieguldījumus akcijās. No vienas puses, ārkārtīgi zemais dažādu obligāciju ienesīgums spiež investorus uzņemties lielāku risku. No otras puses, tādi svarīgi tirgus faktori, kā, piemēram, vakcinācijas uzsākšana un ārkārtīgi labvēlīgā centrālo banku monetārā un valdību fiskālā politika liecina par labu scenāriju gada otrajā ceturksnī. Tā dēvētais investoru baiļu rādītājs jeb VIX indeksa vērtība martā nokritās līdz zemākajam līmenim pēdējo gadu laikā, atspoguļojot to, ka investori jūtas droši un tuvākajā nākotnē sagaida nelielu svārstīgumu tirgū. Protams, gan finanšu tirgu attīstību, gan pasaules ekonomikas atveseļošanās gaitu turpinās ietekmēt vispārējais pandēmijas stāvoklis pasaulē.

Akciju tirgus indeksu sniegums (līdz 2021. gada 31. martam)

Reģions	Indekss	Valūta	2021.g.marts	2021	3 mēn.	1 gads	3 gadi	5 gadi
Pasaule	MSCI World	EUR	6,7%	9,2%	9,2%	43,8%	50,2%	81,5%
Pasaule	MSCI Emerging Markets	EUR	1,7%	6,5%	6,5%	47,9%	26,3%	71,4%
ASV	S&P 500	USD	4,2%	5,8%	50,4%	53,7%	84,9%	92,9%
Eiropa	MSCI EURO	EUR	7,2%	9,7%	9,7%	41,6%	13,7%	31,6%
Austrum-eiropa	MSCI EM Eastern Europe	USD	3,2%	2,5%	2,5%	36,6%	-3,1%	31,6%
Āzija	MSCI EM Asia	USD	-3,1%	1,9%	1,9%	57,2%	23,1%	77,1%
Latīņamerika	MSCI EM Latin America	USD	4,0%	-6,1%	-6,1%	46,0%	-24,1%	6,2%

Prognozes

Ekonomikas atveseļošanās. Vakcinācijas tempu paātrināšanās un ārkārtīgi labvēlīgā fiskālā politika, kuru īsteno centrālās bankas un valdības, ir stabils pamats spēcīgas ekonomiskās izaugsmes prognozēm 2021. gadā. Uzņēmumu un patērētāju optimisms ir bijis ilgstošs, mājsaimniecību uzkrājumi ir palielinājušies, kam vajadzētu novest pie strauja patēriņa pieauguma, kad valstu ekonomikas atsāks darboties pilnā apmērā. Tas viss ļoti labvēlīgi ietekmēs ekonomikas izaugsmi un bezdarba līmeņa samazināšanos.

Mūsu IKP prognozes. Globālā ekonomika 2020. gadā saruka par 3,7%. Sagaidāms, ka šogad tā pieaugs par aptuveni 5%, atgūstoties līdz 2019. gada līmenim. Pēc 900 miljardu USD ekonomiskā atbalsta programmas apstiprināšanas ASV tika prognozēts, ka lielākās pasaules ekonomikas izaugsme palielināsies par aptuveni 4%. Tomēr pēc 1,9 triljonu USD programmas pieņemšanas ir iespējams, ka 2. un 3. ceturkšņa izaugsme gada griezumā varētu sasniegt divciparu skaitli. Taču globālā ekonomiskā attīstība joprojām būs atkarīga no pandēmijas gaitas, kuru ir grūti prognozēt.

Šā gada riski. Covid-19 pandēmija joprojām radīs vislielāko risku gan pasaules ekonomikai, gan finanšu tirgiem. Lai arī vakcinācija uzņem apgrīzienus, pandēmijas gaitu ir grūti paredzēt, un tā var sagādāt negaidītus pārsteigumus. Citi svarīgi riski, kas parādījušies pēdējos mēnešos, proti, procentu likmju pieaugums un inflācijas prognožu pieaugums, pēdējās nedēļās ir nedaudz mazinājušies pēc centrālo banku darbībām. Turklāt ir sagaidāms, ka inflācijas līmenis, pat ja tas tuvākajos mēnešos palielinātos, gada otrajā pusē tik un tā samazināsies, jo pašreizējās cenas tiek salīdzinātas ar ārkārtīgi zemo bāzes līmeni pērnā gada pavasarī, kad pandēmija bija sasniegusi savu augstāko punktu.

Iepriekš minētā informācija sniegta tikai informatīviem nolūkiem. Tā nav konsultācija par ieguldījumiem vai kāda produktu vai pakalpojumi piedāvājums. Ne šis dokuments, ne arī tajā aprakstītie produktu nav paredzēti izplatīšanai vai pārdošanai Amerikas Savienotajās Valstīs vai personām, kas ir Amerikas Savienoto Valstu rezidenti (ASV personas), un šāda izplatīšana var nebūt likumīga. SEB neatbild par investīciju lēmumiem, kas pieņemti balstoties uz iepriekš minēto informācija. Sniegtās informācijas pamatā esošie dati ir iegūti no avotiem, kurus SEB uzskata par ticamiem. SEB neuzņemas atbildību par informācijas pilnīgumu vai pareizību, vai par kaitējumu, kas var rasties šādas informācijas izmantošanas rezultātā.

Ieguldījumi akcijās, fondos un citos vērtspapīros ir saistīti gan ar iespējām, gan riskiem. Ieguldījumu tirgus vērtība var gan palielināties, gan samazināties. Dažkārt zaudējumu apmērs var pārsniegt sākotnējā ieguldījuma apmēru. Jūsu peļņu no ieguldījumiem, kas veikti ārvalsts tirgos, var ietekmēt valūtas kursu svārstības. Aprakstīto investīciju produktu ienesīgums un iepriekšējo vai turpmāko periodu finanšu rādītāji nav nākamo periodu ienesīguma apsolījums vai pamatojums.

Pirms lēmumu par ieguldīšanu pieņemšanas iesakām rūpīgi izanalizēt finanšu, juridiskos, regulējuma, grāmatvedības un nodokļu jautājumus, kas saistīti ar ieguldīšanu fondos, izvērtēt visus ar ieguldīšanu saistītos riskus, kā arī ieguldījuma piemērotību un atbilstību. Ja nepieciešams, sīkāku skaidrojumu iegūšanai aicinām vērsties pie SEB konsultanta, bet nodokļu jautājumos – pie attiecīgās jomas speciālista. Vispārīga informācija par ieguldīšanu un vērtspapīriem ir pieejama SEB tīmekļa vietnē <https://www.seb.lv> <https://www.seb.lv>